

ปิยวดี มากพา : เชิดฉิ่ง : การรำชุดมาตรฐานตัวพระในละครโน
 (CHOETCHING : A STANDARD MALE DANCE IN LAKON NAI) อ. ที่ปรึกษา :
 อ.ดร.สวภา เวชสุภักษ์ , 315 หน้า ISBN 974-17-6535-5

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความเป็นมา องค์ประกอบ รูปแบบและกลวิธี การรำเชิดฉิ่งตัวพระละครโนโดยศึกษาจากเอกสาร การสัมภาษณ์ การสังเกตท่ารำจากวีดิทัศน์ และการฝึกหัดด้วยตนเอง ขอบเขตของการวิจัย คือรำเชิดฉิ่ง 5 ชุด ได้แก่ เชิดฉิ่งในศุภลักษณะมีอุ้มสม เชิดฉิ่งครุฑนาง เชิดฉิ่งจับม้าอุปการ เชิดฉิ่งพระพรตพระสัตรีดุจไฟ และเชิดฉิ่งในอิเหนาตัดดอกไม้

ผลการวิจัยพบว่า การรำเชิดฉิ่งที่ใช้ในการแสดง โขน ละครมีมาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 2 (พ.ศ. 2352-2367) จวบจนปัจจุบัน การรำเชิดฉิ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อเน้นเหตุการณ์สำคัญของ การแสดง และอวดฝีมือผู้รำ การรำเชิดฉิ่งมีองค์ประกอบการแสดงคือ บทรำจากละครโนเรื่องอิเหนา อุณรุท และรามเกียรติ์ เครื่องแต่งกายยืนเครื่องตัวพระ เพลงหน้าพาทย์เชิดฉิ่ง มีอุปกรณ์และฉากเสริม ความสมบูรณ์ในการแสดง การวิจัยพบว่ากระบวนรำหลักของเชิดฉิ่งมี 7 กระบวน กระบวนรำแบ่ง ได้ 3 ช่วง 1. ช่วงเริ่มต้น แสดงท่ารำหลัก 2 ท่า คือรำร้ายและป้องหน้า 2. ช่วงกลาง เป็นการปฏิบัติ ท่ารำหลักอีก 5 ท่า คือ ท่าชะนีรำไม้ ท่ารำกระบี่ที่ท่าสลับท่าประลัยวาท ท่ากลางอัมพรต่ำ ทำนางนอนต่อกับทำดิ่งจับข้างตัว และท่ากัณฑ์ร้อน ช่วงนี้มีการเพิ่มท่าเชื่อม ท่าเสริม และท่า ตีบททำให้เกิดความหลากหลายของการเรียงร้อยท่ารำ 3. ช่วงสุดท้าย เป็นการรำท่าเฉพาะของ เหตุการณ์ที่แตกต่างกันของแต่ละชุดการแสดง การปฏิบัติกระบวนรำหลักเน้นการเคลื่อนไหวทำให้ สัมพันธ์กับฉิ่งในจังหวะสองชั้นและชั้นเดียว ซึ่งมีกลวิธีการใช้ขาและเท้า 3 ลักษณะ คือ ห่มเข้า ขอยเท้า และขยันเท้า

รำเชิดฉิ่งเป็นนาฏศิลป์ขั้นสูงตามแบบแผนละครโนที่มีการแสดงน้อยลง เช่นเดียวกับ การรำหน้าพาทย์อีกหลายๆชุด จึงควรมีการศึกษารำหน้าพาทย์ชุดที่หาดูได้ยากเอาไว้เพื่อเป็น การสืบสานประเพณีละครโนให้คงอยู่สืบไป

4686864835 : MAJOR THAI DANCE

KEY WORD : CHOETCHING : A STANDARD MALE DANCE IN LAKON NAI

PIYAWADEE MAKPA : CHOETCHING : A STANDARD MALE DANCE IN LAKON
NAI.THESIS ADVISOR : SAVAPARR VECHESURUCK, Ph.D., 315 pp. ISBN
974-17- 6535-5.

This Thesis aims at studying the history, elements, patterns and techniques of Cheotching dance set piece by male character of Lakon Nai. Research information is gleaned from documents, interviewies, VDO observations, and from personal practise. Scope of the study includes five different Cheotching dances: Supalak Umsom, Sontanong, Jab Ma Upkan, Pra Prot lae Pra Satrud Lui Fai and Inao Tad Dokmai.

The research finds that Cheotching Dances have been performed for Lakon Nai since the reign of King Rama II(1809-1824) They were designed to emphasize the importance of heroic events and virtuosity of leading dancers. Dance elements comprise the libreti from Lakon Nai plays: Inao, Unarut and Ramakien. Dancers wear male classical theatre costume. Choetching is the major tune. Props and sets may be employed to enrich the performance. All Cheotching dances have similar dance gestures. Dance structure can be devided into three parts. Part one has two gestures ..ram rai and pongna. Part two has five gestures ..chaneerai mai, ram krabi si ta, pra lai wad, klang umpon tom, part of cha nang non and kaghan ron. Dancers can enrich second part with additional gestures and amplification of dance text. Part three of each dance is designed differently to depict different event of different plays. Major characteristic of Cheotching dance is the constant dance punctuation with the rhythmic pattern of "ching" (cymbals) by knee flexing, and the complexity of foot steps.

Cheotching is one of Lakon Nai dance set piece which are rarely performed today. These classical dances should be studied and preserved to guarantee the continuation of Lakon Nai Tradition.